

KRYMO TOTORIŲ LIKIMAS

Prieš Antrąjį Pasaulinį karą Krymo pusiasalyje gyveno iki 350.000 totorių. Jie buvo pusiasalio aborigėnai, išgyvenę toje teritorijoje ilgiau už kitus atsibastėlius: rusus. Krymas maršas savo gyventojų tautybėmis, tačiau totoriai sudarė stambiausią rasinę mažumą.

1921 metais spalio 18 d. išgrūdę į Turkiją Vrangelio armiją, bolševikai išiveržę į Krymą ir paskelbė Krymo Autonominę Tarybinę Socialistinę Respubliką. Naujos respublikos esminis elementą sudarė Krymo tautai -- totoriai.

Bet šiais metais ši autonominė respublika (arba sritis) nešvęs savo aukso jubiliejaus. Priežastis? 1944 metais kaip bolševikinė bausmė už prijautimą vokiečių invazijai, Autonominė Krymo respublika buvo panaikinta ir apie 300.000 Krymo totorių buvo žiauriausiomis sąlygomis deportuoti į Sibirą ir Centrinę Sovietų Aziją. Kazachstaną, Uzbekistaną ir Sibire deportuotieji totoriai buvo skirti fiziniam išnykimui. Tai buvo klasiškas genocido pavyzdys, kada deportacijos buvo vykdomos grynai rasės principu, neatsižvelgiant į deportuojamųjų individualumą.

Barbariškas sovietų režimas be jokios rehabilitacijos laikė išmirę tančius žvėriškose gyvenimo sąlygose totorius iki 1967 metų. Formalus Krymo totorių rehabilitacijos aktas buvo lyg slapta paskelbtas Kazachstano spaudoje. Tas aktas reiškė tik tiek, kad norintieji aplankyti savo tėviškę deportuoti tie totoriai galėtų trumpam nuvykti į Krymą. Tačiau jie neturėjo teisės sugrįžti ir kurtis Kryme. Net gi tie, kas padėtų jiems ir vėl iškurti Kryme, galėjo būti baudžiami iki ištėrimo.

Sovietų valdžia nenori totorių Kryme. Bijoma jų chroniško "antitarybiškumo". Todėl neatgaivinama ir Autonominė Krymo Respublika. Tačiau, vis dėlto buvo tokių, kurie pabėgo iš Sibiro ir iškūrė Kryme. Tokie buvo gaudomi, kišami į kalėjimus ir uždengtuose sunkežimuose nuvežti prie Kaspijos jūros. Iš čia, laivais, perkelti į dykumas, atiskleidusius rytiniame jūros krante. Žmonių likimas nežinomas, bet galima jį lengvai suvokti.

Totorių tautos genocidas sunaikino du trečdaliu jų masės. Apskaičiuojama, kad per naikinimo metus gyvais tešliko 120.000 iš 350.000 totorių. Vienur ir kitur Sovietų valstybėje išsiabarstę totoriai intelek-

ŽYDŲ POŽIŪRIU

SOVIETAİ BUS RAMŪS IKI JAV RINKIMŲ

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

čia turima reikalo su burtais. Iš kitos pusės žydų įtaka yra labai didelė JAV-bėse. Todėl galvojant, kad Izraelio nuotikos gali turėti įtakos ir tautiečių nuotikom čia, verta su jomis susipažinti.

Anot Alsopo, Izraelio kariniai ir politiniai vadai yra ištikinę, kad sovietai nepasikeitė ir nėra mažiau agresyviūs negu buvo, kad jie nesiskaitys su priemonėmis, jei to reikalauja Sovietijos interesai.

Būdami tos nuomonės Izraelio vadai labai bijo tokių JAV politikų, kurie duoda suprasti, kad tik Maskvos pasikeitimą geron pusėn. Esą, praeityje į JAV demokratų partiją buvo žiūrima kaip į ... Tel Avivo priemiesčio organizaciją. Bet tie laikai praėję.

Dabar į visus demokratų prezidentinius kandidatus žiūrima bent su nerimu, jei ne tikra baimė. Būkštaujama, kad net senatoriai Edmund Muskie ir Hubert Humpfrey nusileido partijos taikos spaudai.

Izraelis ilgą laiką gyvena sovietinės karinės grėsmės šešėlyje. Tas šešėlis virs realybe, jei JAV ir toliau nesirūpins karinės jėgos balansu. Už tat, kiekvienas amerikiečių politikas, kuris nori sumažinti JAV karinę galybę, yra laikomas tikru Izraelio priešu, nepaisant jo pareiškimų per aukų Izraeliui rinkimo pokylius.

Izraelio vadovaujančiuose sluoksniuose (important quarters), anot Alsopo, laikoma, kad artėją JAV rinkimai yra tikriausias sovietų agresijos stabdis. Ta pažiūra Alsopui atrodo visai logiška.

Mat, Kremlius gali skaičiuoti, jog jis turės didesnių šansų sekmingam jėgos pavartojimui Artimuosiuose Rytuose

ir kitur, jei JAV-bėse bus išrinkta "minkšta" administracija. Už tat prieš rinkimus sovietams neapsimoka vartoti tokias priemones, kurios diskredituotų tuos JAV politikus, kurie tik į sovietų pasikeitimą geron pusėn. Dėl to sovietai gali neleisti Egiptui pradėti karą.

Galvojant apie tas pažiūras, negali neįžiūrėti didelės likimo ironijos. Tur būt ne viena tautinė mažuma šiame krašte tiek neprisidėjo prie simpatijų sovietams puoselėjimo kaip žydai. Jie daugiausiai ir garsiausiai protestavo dėl Vietnamo karo. Bet ne vienas paskiras įvykis tur būt tiek daug nepaskatintų sovietus paleisti arabus ant Izraelio kaip JAV kapituliacija Vietname. Gal tokios išvados daugiau negu logika privers tautiečius daugiau patikėti prezidento Johnsono patarėjui Rostowui ar Nixono patarėjui Kissingeriui negu JAV-bes nuginčiuoti norintiems radikalams.

PLGS VIII Suvažiavimo

New Yorke rezoliucijos

Rezoliucijų Komisija, susidedanti iš šių daktarų: B. Radzivano (pirm.) K. Ambrozaičio, J. Yčo, J. Kriaučiūno, J. Valaičio, pasiūlė ir suvažiavimas priėmė šias rezoliucijas:

1. Suvažiavimas, reikšdamas solidarumą su kenčiančiais mūsų broliais ir seserimis okupuotoje Lietuvoje dėl žmogaus teisių paneigimo, prašo laisvajame pasaulyje esančius lietuvių veiksmus sutartinai apeliuoti į Žmogaus Teisių Komitetą Jungtinėse Tautose dėl genocido vykdymo okupuotoje Lietuvoje.

2. Gautomis iš okupuotos Lietuvos žiniomis, okupantai žmonių te-



Lilija Šukytė Strausso operoje Capriccio grovienės rolėj Muencheno valst. operoje.

Šukytė triumfuoja Europoje

Lilija Šukytė, Metropolitan operos solistė, sėkmingai reiškiasi tarp tautiniu mastu. Šiuo metu ji atlieka pagrindinius vaidmenis Europoje, dau-

giausia Muencheno valstybinėje operoje, kur ji savo debiutą pradėjo triumfališkai sutikta La Traviata -- Violetos rolėje ir pakviesta ilgesniam laikui pasilikti toje operoje. Muenchene, kur ji jau debiutavo visoje eilėje pastatymų. Be aukščiausiai minėtos sunkiausios, o kartu ir žavingiausios Violetos partijos vaidino La Bohemoje -- Mimi, Carmen -- Micaelos, Turandot -- Liu vaidmenį, Zauberrflöte -- Paminos ir t.t.

Tuo pačiu laiku ji su Muencheno opera debiutuoja ir kituose Europos miestuose, dažniausia Frankfurte ir Vakarų Berlyne. Dainuoja kviečiama ir kaip viešnia kitų miestų operų pastatymuose. Londone dainavo Richard Strauss operoje "Capriccio" grovienės rolėje, kurioje solistė matome nuotraukoje. Taip pat Lilija dalyvavo filmoje ir televizijoje.

Dar prieš Kalėdas ją matysime ir vėl New Yorke Metropolitan operos scenoje, kur Lilija atliks Neddos partiją Pacjaci operoje. Gaila, kad ji, turėdama tiek daug išipareigojimų tarptautinė plotme, negali pradžuginti ir mūsų savo koncertais lietuvišku repertuaru.

TRIJŲ DAILININKŲ PARODOS

Šį savaitgalį New Yorke, Kultūros Židinyje, atidaroma Česlovo Janušo dailės kūrinių paroda. Pirmą kartą be realistinių darbų bus išstatyti ir abstraktiniai kūriniai.

Spalio 8-10 d. Kolumbo vyčių salėje, Woodhavene, atidaroma J. Bagdono paroda, kurioje be abstraktinių darbų bus ir siužetiniai paveikslai iš lietuvių partizanų gyvenimo ir Lietuvos laisvės kovų. Pats didžiausias paveikslas 20 pėdų pločio.

Spalio 30-31 d. Kultūros Židinyje įvyks O. Paškevičienės kūrinių paroda.



Washingtonė posėdžiavę respublikonų tautybių konferencijos įstatymų komisijos dalyviai. Iš kairės: clevelandietis R. Premeneckienė, kinų atstovas iš Kalifornijos, philadelphiečiai Aušra Mačiulytė-Zerr ir adv. Anthony Navositis, kuris šiuo metu kandiduoja į Philadelphia miesto tarybą.

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

Buvęs Lietuvos krepšinio rinktinės dalyvis, jai laimint 1937-39 metais Europos krepšinio pirmenybes, Leonas Baltrūnas Australijos lietuvių, ypatingai Melbourne, gyvenime yra išrėžęs labai giliai ir plačiai darbo vagą. Pirmiesiems pokario lietuviams pradėjus važiuoti Australijon, su jais atvažiavo ir Leonas su savo šeima ir tuoj įsikūrė Melbourne. Čia jis nesėdėjo rankų nuleidęs, bet tuoj pat pradėjo organizuoti jam taip artimą sportinį gyvenimą, išskviesdamas geresnius buvusius lietuvių sportininkus į Melbourne, padėdamas jiems įsikurti ir parpinčdamas jiems geresnius darbus, nes jautada Leonas buvo stiklo fabrike vertėju.

Su vis didėjančiu lietuvių skaičiumi, L. Baltrūno iniciatyva, buvo įkurtas vienas pirmųjų Australijos lietuvių sporto klubų -- Melbourne "Varpas" ir vėliau, įsikūrus kitiems lietuvių klubams Australijoje, L. Baltrūnas buvo tas inspiracinis vadovas, įžiebęs pačią pirmąją lietuvių sporto šventę Australijoje, kurios nenutrūkstamai yra tęsiamos iki dabar. Nors paskutiniuoju metu L. Baltrūnas nuo aktyvaus sportinio gyvenimo čia yra pasitraukęs, tačiau su pačiu sportu jis ryšį nėra nutraukęs. Jau eilę metų jis mokytojauna vienoje Melbourne aukštesnioje mokykloje dėstydamas fizinę auklėjimą, pats visuomet yra nuolatinis žiūrovas lietuvių sporto šventėse, bendradarbiauja Australijos "Mūsų Pastogėje" sporto skyriuje ir džiaugiasi savo krepšinio sūnaus, Australijos lietuvių jaunų rinktinės dalyvio, puikio žaidimo.

Be sporto L. Baltrūnas savo didžiąją energijos dalį jau keliolika metų atidavė Melbourne "Dainos Sambūriui", kuris š.m. rugpjūtį čia pabaigoje savo iškilminguoju koncertu, Melbourne Lietuvių Namuose atšventė 20-ties metų jubiliejų. Nors pats L. Baltrūnas niekuomet šiame chore nedainavo, tačiau būdamas keliolika metų šio sambūrio administratorium, jį išskėlė į labai gerai žinomą reprezentacinį vienetą ne tik mūsų, bet ir svetimtaučių tarpe. 20-čio ba liaus metu, svečių buvo pilnutėlė Melbourne Namų salė, kas pilnai įrodė, jog melbourniečiai myli savo dainorius su jų niekuomet nepavargstančiu dirigentu A. Čelna, kuris per tą laiką aiškiai "Dainos Sambūri" išskyrė iš kitų Australijos lietuvių chorų, padarydamas jį gyvu, klausytojų labai mėgstamu, parodant lietuviškos dainos tikrąjį grožį, meniniai iš jos ištraukiant tą visiems taip labai mėgiamą dainos gyvumą ir jos išpildymo techniką.

"Dainos Sambūris", įvertindamas savo administratoriaus Leonas Baltrūno ilgametį darbą su šiuo dainos vienetu, ugdant jį, būnant nuolatinio lietuvių švenčių vadovu Melbourne ir dedant pastangas suorganizuoti Baltų jungtinius koncertus ir kt., nutarė jam suteikti Dainos Sambūrio Garbės Nario vardą.

Sveikinant mūsų veteraną sportininką ir dainos mylėtoją Leoną Baltrūną jo atsielėjusių visuomeninių darbo vaisių proga, norisi tik paklikti ir ateityje būti tuo didžiuoju ir stipriu mūsų lietuviškuoju ažuolu Australijoje, nes, turint daugiau tokių stiprių dvasinių asmenybių mūsų lietuviškasis gyvenimas tikrai bus dar ilgai gyvas ir gajus.

• Ilgus metus mažoje Tasmanijos salos sostinės Hobarto lietuvių kolonijoje nebuvo jokios lietuvių savaitgalio mokyklos ir visas lietuviškasis gyvenimas buvo gerokai apstūndęs. Tačiau paskutiniaisiais metais buvo suorganizuoti jaunųjų, jau čia gimusių lietuvių, tautinių šokių grupė ir savaitgalio mokykla, kuriai vadovavo A. Martišius. Prieš kurį laiką jam susirgus, mokyklos vadovavimą perėmė A. Jankus ir darbas mokykloje eina pilnu tempu, rezultate, daugelis mažųjų (čia yra nemažas skaičius mišrių šeimų) jau gana neblogai pramoko lietuviškai, kai anksčiau visai nemokėjo, tuo pačiu įsitraukiant ir į tautinius šokus ir visą kitą lietuvišką gyvenimą.

• Paskutiniuoju laiku iš Australijos lietuvių šeimos negailėtingoji mirtis išplėšė eilę lietuvių veikėjų ir aktyviųjų bendruomenės narių. Pilnai suprantama, kai žmogus sulaukęs pilnos senatvės atsiskiria su šiuo pasauliu, tačiau, jau neskaitant savo šeimos ir artimųjų, labai sunku ir skaudu yra atsisveikinti su jauna, pilna gyvenimo energijos ir mūsų lietuviškajame gyvenime taip žinoma Daina Maželyte. Sulaukusi vos 32 metų amžiaus, ji rugpjūtį pabaigoje Adelaidėje mirė. Paskutiniuoju metu gyvendama Melbourne ir pradėjusi negalauti labai retai pasitaikančia liaukų sutrikimo liga, persikėlė atgal į Adelaidę ir, atsigulusi į ligoninę ir savo mamytės dr. Maželinės priežiūroje praleido paskutines savo gyvenimo dienas, tačiau ir pačios moderniškiausios medicinos priemonės negalėjo išgelbėti šios gyvenimu trykštančios jaunos asmenybės.

Daina dirbo savaitgalio mokykloje, skautuose, tautinių šokių grupėje, teatro mylėtojų ir dainos sambūriuose, buvo pirmojo Pasaulio Jaunimo Kongreso dalyvė, vėliau Adelaidės ir Melbourne Apylinkių Valdybų narė. Tai tik dalis jos darbo šakų ir kur tik ji dirbo, kur tik įėjai kam vadovavo, ji buvo visuomet labai rūpestinga, uoli ir linksma, mokėdama suprasti tuos dažnai pasitaikančius amžiaus ribų skirtumus tarp vyresniųjų ir jaunesniųjų.

Paskutinėse atsisveikinimo pamaldose Adelaidės šv. Kazimiero bažnyčia buvo pilna žmonių, atėjusių atiduoti paskutinę pagarbą šiai Australijos lietuvių jaunimo vadovei. Čelėse ir vainikuose skęstantis karstas ir paskutiniai paskirų Adelaidės ir Melbourne veikėjų griaudūs žodžiai išreiškė tą didelę pagarbą Dainai, kurios netekimo dar ilgai pasiges Australijos lietuvių visuomenė ir ypatingai jaunimas.

• Melbourne, netikėta apsinuodijimo maistu mirtis, išplėšė 51 m. amž. Alfonsą Žukauską, draugų vadinamą "Fyta". Gimęs Kaune - Šančiuose, gimnaziją baigęs Kaune, jis aktyviai reiškesi "Š. Š. Kovo" klube furbolė ir krepšinyje, vėliau persikėlęs gyventi ir sportuoti į Vilnių. Po karo, tęsdamas savo studijas Erlangene, aktyviai buvo įsijungęs į sportą ir tautinius šokus. Australijoje buvo vedęs ir paliko žmoną ir dukrelę giliamo liūdesyje. Gyvendamas Melbourne ir dirbdamas bibliotekoje, nors aktyviai ir mažai dalyvaudamas lietuviškame gyvenime, visuomet būdavo didesnių mūsų sportinių ar lietuviškų gyvenimo įvykių nuolatinis stebėtojas ir nuoširdus rėmėjas.

• Sydnėje mirė nuolatinis "Sydnėjaus Ansamblio" dalyvis Antanas Kapočius. Tai buvo su siela ir kūnu suaugęs dainos mylėtojas, savo puikiu ir turtingu balsu dalyvaudamas pradžioje "Dainos" chore, vėliau ansamblyje. Sydnėjaus lietuvių bažnyčioje ir vėliau kapinėse didžiulis skaičius sydnėjiškių ir jo dainos mylėtojų draugų, paskutinį kartą atsisveikino A. Kapočiu, kuris be savo didelio skaičiaus artimųjų paliko Sydnėje žmoną, du sūnus čia ir du sūnus Švedijoje, kurie po karo yra ten gerai įsikūrę. Sydnėjaus lietuviai, ypatingai ansamblis, neteko puikaus ir susipratusio lietuvių, kurios savo ramiu būdu ir taikiai žodžiu dar ilgai liks sydnėjiškių atmintyje.

• Sydnėje viešėjo ir savo tėvus aplankė anksčiau čia gyvenęs jaunas kunigas Alfonsas Savickas, kuris, pabaigęs vidurinę mokslo Sydnėje, buvo išvažiavęs į Romos kunigų seminariją ir ją baigęs metus laiko gyveno Amerikoje, kur artimiaus suspažino su vietinių lietuvių gyvenimu. Tautos šventės proga jaunasis svečias kunigas atlaikė Sydnėjaus lietuviams pamaldas ir įdomiai pasakojė apie Šiluvos Marijos šventovę Romoje. Paviešėjęs apie šešias savaites Sydnėje kun. A. Savickas grįžo atgal į Romą, kur toliau tęs savo aukštesnės mokslo studijas.

• Iš Sydnėjaus į Ameriką visam laikui išsikėlė sydnėjiškis Ksaveras Adickas, kuris prieš kelis metus, viešėdamas Amerikoje vedė chicagietę lietuvaite ir grįžo į Sydnę, tačiau, žmona jį ir vėl išsivežė į Chicago.

Barbariškai naikinami senieji Druskininkai

Lietuviams Druskininkai ne vien tiktai gydomųjų vandenų kurortas. Druskininkai turi puikią gamtą, čia Nemuno vingiai, čiurlenanti Ratnyčia, Raigardo slėnis.

Druskininkai yra ramybė.

Druskininkai turi ir didžiulę intelektualinę vertę kiekvienam lietuviui. Šioje vietoje gimė ir užaugo didysis lietuvių tautos genijus M.K. Čiurlionis. Iš Druskininkų ir visa gabioji Čiurlionių šeimyna ižengė į lietuvių kultūros laukus.

Lenkų okupacijoje Druskininkai mirdėjo. Tai buvo užguitas pasienio kurortas, neturįs jokių vilties plėstis ir tobulėti.

Kitai viskas atrodo tarybinei okupacijai atsiradus. Druskininkai palengva iškariavo sau prideramą vietą "visasąjunginių" kurortų sąrašuose. Prie jo vandenų nukrypo didžiulis turistų srautas iš multimilijoninės tarybinės imperijos. Kurortą iš karto pavertė dideliu tašku Sovietijos žemėlapyje.

Tu čia atsirado ir nauji projektai. Tai buvo... pramonės įmonių statyba Druskininkuose. Druskininkus sugalvota

paversti dideliu miestu. Emė miestą apstatyti "mikrorajonais". Išaugo "Drobės" įmonė. Čia pat išaugo meno gaminių įmonė. Naujos gatvės ėmė mirgėti įmonių, fabričių ir gamyklų vardais. Miestas ėmė plėstis. Padidėjo auto trafikas, triukšmas gatvėse, pramoninio miesto problemos!

Reikėjo dviejų dešimtmečių, kol vietos žmonės pasiekė savo protestais pramonės steigimo pristabdymą. Rusų anplūdis su turistiniais kelialapiais pavertė lietuviškus Druskininkus eiliniu rusiškų poilsiaivimo kurortu. Čia atvažiavo atostogų praleisti. Ryšium su tuo ir atitinkamų pramogų ieškojimas. Gydomasias miesto pobūdį tarp gamyklų ir barų dingio. Dabar, rašo "Tiesa" Nr. 95, Druskininkus reikia atgaivinti, reikia grąžinti vietovei jos turėtą žavesį. Tačiau jau šaukštai po piet! Senieji žavieji, romantiškieji Druskininkai pradingo. Entuziastai dabar renka senas fotografijas ir atvirukus, kur dar galima matyti, koks įdomus ir originalus buvo tas kurortas prieš dvidešimt metų. Vienur kitur, dabar suskato projektuoti gydyklas. Jas stato pakraščiuose. Ligoninė pastatyta prie Melnyčėlės. "Nacionalinių" valgių kavinė "Rytas" turi "samanotų" sienas, stalai -- kelmiai, kelmiai -- kėdės". Stengiasi išvalyti ir pagerinti paplūdimį. Stato gręžimo bokštus su viltimi atrasti mineralinio vandens gyslas.

Žada pastatyti septynių aukštų sanatorijos rūmus ir duoti jiems "Dainavos" vardą. Projektų netrūksta perdirbti "Draugystės" ir "Vilniaus sanatorijas. Veikiančioji "Nemuno" sanatorija, rašo laikraštis, užpildyta svečiais iš Baltarusijos...

Šalia Druskonio ežero gatvės skveras pavadintas M.K. Čiurlionio vardu. Tačiau vis nėra paminklo didžiajam lietuviui. Apie tą projektą pakalba ir pamiršta. Mažytis M.K. Čiurlionio memorialinis muziejus vertas pasigailėjimo. "Trūksta patalpų ir pilnesnei bibliografinė ekspozicijai", rašo korespondentas. Nėra jokios vilties turėti Druskininkuose M.K. Čiurlionio kūrinį parodas, koncertus.

Už tai jau baigiama barbariškai griauti senus Druskininkų namus,

torijų korpusams". Taip palengva pastoralinis Druskininkų vaizdas transformuojamas į "puošnių sanatorių korpusus". Čia ras sauprie bėgą "Visasąjunginių" turistų bangos iš Baltarusijos, Maskvos, Uralo ir kt.

(st)

Greičiausias, taupingiausias ir paprasčiausias kelias siusti
D O V A N A S
savo giminėms į Lietuvą ir U.S.S.R.
yra nupirkti jiems

PREFERENTIAL SPECIAL ROUBLE
CERTIFICATES

— SPECIALIŲ RUBLIŲ PAŽYMĖJIMUS —
kuriuos galima pakeisti į pirmos rūšies prekes
specialiose Vneshposyltorg'o užsienių valiutos
krautuvėse.

KOKYBĖ YRA AUKŠTA
KAINOS ŽEMOS

Dėl naujo katalogo ir smulkesnių informacijų kreipkitės į bet kurią mūsų prisijungusių firmų:

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
716 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106
Tel.: (215) WA 5-3455

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

488 Madison Ave., Floor 21st,
New York, N. Y. 10022 — Tel.: (212) 758-1150/1

PACKAGE EXPRESS AND TRAVEL
AGENCY

1776 Broadway, New York, N. Y. 10019
Tel.: (212) 581-7729

ar tiesioginiai į:

PODAROGIFTS, INC.

240 FIFTH AVENUE, NEW YORK, N. Y. 10001
Tel.: (212) 685-4537

Mes kalbame lietuviškai.

REZOLIUCIJOS

(Atkelta iš 1 psl.)

4. Suvažiavimas kviečia lietuvius gydytojus ir toliau dalyvauti lietuviškos organizacijos ir dar aktyviau remti kovą už Lietuvos laisvę, lietuviškos kultūros darbų ir lietuviybės išlaikymą.

5. Suvažiavimas kviečia visus už Tėvynės ribų gyvenančius lietuvius gydytojus susijungti į labiau kompaktinę masę ir būti aktyviais mūsų organizacijos nariais.

6. Suvažiavimas dėkoja mūsų spaudai ir radijo valandėlėms už taip nuoširdų populiarinimą ir vertinimą mūsų tikslų, darbų ir šių VIII PLGS ir ALGS suvažiavimą.

7. Suvažiavimas dėkoja PLGS ir ALGS Centro Valdybai už jos atliktus darbus; New Yorko Gydytojų Draugijai ir jos išrinktam VIII-jo suvažiavimo rengimo komitei už atliktus darbus rengiant šį suvažiavimą.

8. Suvažiavimo proga pasveikinti: JAV Prezidentą; American Medical Association prezidentą; Lietuvos Diplomatinę Tarnybą, VLIKą, ALTĄ, Pasaulio Lietuvių Bendruomenę ir JAV Lietuvių Bendruomenę.

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĖ — ĮSITIKINSITE.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRY S MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS

LAI DOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRY S MODERNIOS KOPLYČIOS

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA IŠEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŲRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAM PASRANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

Tarybinio penkmečio sąvadaai

"Socialistinio" ūkio sistemoje nėra evoliucinio ir natūralaus išsivystymo dėsningumo. "Kommunizmo statyba" paremta išankstinių planų įvykdymu. Laiko atžvilgiu, penkių metų tarpas, imamas kaip išieities punktas kurti, statyti, atsiekti. Teoretiškai ši sistema skamba įtikinančiai. Bet ekonominio gyvenimo praktikoje penkmečių sistema degeneruoja į popierizmą, prasilenkima su vis skubandžio ir kintandžio gyvenimo poreikiais ir, dėl to, gamyba priversta viltis pareikalavimo rinkos uodegoje.

Ši penkmečių sistemos defektą pripažįsta ir tarybiniai ekonomistai. Tačiau socialistinių ir lenininių dogmų sukaustytas ekonominis šalies gyvenimas vis ir vis nepajėgia, proporcingai, nė vienoje srityje pasiekti prieškarinių normų. Nuolat skelbiamieji pasilyginimai su ankstesnėmis gamybinėmis normomis visoje jų teisybėje aiškėja tik tada, kada imamas konkretus palyginimas ir prileidžiama kad ir prieškarinės normos turi kisti, ir gana energingai (kaip kinta progresyvių industrinių šalių normos) per apskaičiuoti imamą laikotarpį.

Imant penkmečių davinius be šių prielaidų įsiveliama į tipingą propagandinį klaidinimą.

Ekonomikos mokslų kandidatas Paulius Kiuberis (Pergalė, Nr. 3) mėgina su įprastu oficialiu optimizmu, pasidžiaugti atsiektais rezultatais ir rezultatų prognozėmis. Kalbėdamas apie penkmečių gamybos "efektingumą", autorius stengiasi atrasti "sintetinių rodiklių". Penkmečių nuopelnas, autoriaus nuomone, Tarybų Lietuvą iškėlė į elektrifikuotos valstybės pirmaujančią padėtį. Šiuo išieities tašku pažvelgus į gamybos grafiką Lietuva pralenkė Lenkiją, Rumuniją, Jugoslaviją, Italiją, Ispaniją...

"Dabar vien kaime buitiniams reikalams sunaudojama 2,5 karto daugiau elektros energijos, negu jos buvo gaminama Lietuvoje prieš karą", sako Kiuberis.

Elektros naudojimo plėtos koeficientai, kurie evoliucionavo per dvi Nepriklausomos Lietuvos buvimo dekadas, rodo, kad su buitiniu elektros energijos naudojimui Lietuvos kaime dabar smarkiai atsilikta. 1971 metais, esant to-

lygei procentinei evoliucijai Lietuvos kaimas naudotų 3,5 karto daugiau energijos kaip kad jis naudoja dabar.

Elektros naudojimas industrijai čia kaip tik užmaskuoja elektros stoką kaime. Bet ir ši sritis greitais tempais kilo Nepriklausomoje Lietuvoje, ir energijos srovė buvo nukreipta į našų ir sveiką šaliai industriją. Okupaciniame giperiode ši energija naudojama apdirbimo industrijai, kurios žaliavos bazės yra tarybinių centrų malonėje. Ši industrija teikia darbą importuotai darbo jėgai ir tarnauja nutautinimui.

Idomus Pauliaus Kiuberio straipsnis (Du penkmečiai) sutarybinio pedantiškumo skaičiuoja atsiekimų nuosimčius, vienur palygindamas juos su prieškariniu periodu, kitur su ankstesnių penkmečių rezultatais.

Autorius tvirtina, kad 1970 metais ok. Lietuvos šimtui šeimų atiteko buitinio komforto prekių šia lentele: šimtui šeimų tenka 51 televizorius, 77 radijo imtuvai, 27 šaldytuvai, 48 skalbimo mašinos. Šie daviniai privalo parodyti penkmečių atsiekimus. Jie, atrodo, reikšmingi buitiniams poreikiams. Tačiau šie daviniai nepalyginami su Nepriklausomos Lietuvos padėtimi. Tada nebuvo televizijos, nei plataus skalbiamųjų mašinų naudojimo. Nebuvo to nei Vakarų valstybėse, nei Amerikoje. Tai techniškoji naujovė.

Už tat autorius įpenkmečių ekonominius ir investavimo laimėjimus įrašo Mažeikiuose statomo naftos perdirbimo gamyklą. Įmonė pradės veikti 1975 metais. Savime aišku, kad šis "ekonomikali vystyti investavimas" turi kažką, dar neiššifruotą reikšmę. Natūraliam Lietuvos terenos ekonominiam išsivystymui importuojamos naftos perdirbimo įmonė yra baisus sveikos ekonomikos auglys. Atrodo, siekiama Lietuvos energijos šaltiniu paversti importuojamą naftą, atmetant natūralius energijos šaltinius hidro-elektros gamyklas.

Penkmečiai klesti nuosimčiais. Kiuberis todėl ir pila tų nuosimčių, kurie rodo evoliuciją, bet niekad nenusako konkrečių atsiekimų. Net bendrinėje, valstybės biudžetą liečiančiose pastabose, jis tepasako "Lie-

ALTS-gos Elizabetho skyrius rugsėjo 18-tą iškilmingai paminėjo tautos šventę -- Rugsėjo 8-tą dieną. Minėjimą atidarė skyriaus pirmininkas Vytautas Abraitis trumpu žodžiu apibūdinęs tos dienos reikšmę, kurios prisiminimo tradicija nors yra sena, bet ji tampriai surišta ir su mūsų tautos dabartimi. Todėl šis minėjimas, bendras mūsų susibūrimas bei susikaupimas dar labiau sujungia mus vienam bendram tikslui -- visomis jėgomis ir sugebėjimais vėl siekti Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės, sakė jis.

Po invokacijos ir JAV bei Lietuvos himnų V. Abraitis pakvietė į sceną jauną bekylandį dainininkę Oną Pliuškonienę iš Philadelphijos, kuri gi liu išjautimu atliko keletą lietuviškos dainos bei muzikos kūrinių akompanuojant muz. Liudui Stukui. Solistė savo talentu ir maloniais vaizdais iš kart patraukė publikos simpatijas ir buvo pakartotinai aplodismentais kviečiama į sceną. Ji yra buvusios Lietuvos operos primados Juzės Augaitytės mokinė.

Pagrindinę kalbą pasakė žurnaliste Emilija Čekienė, kondensuotu

tuvos TSR nacionalinės pajamos padidės apie 37%, o vieno procento nacionalinių pajamų padidėjimo absoliutinė reikšmė bus 50% didesnė, negu per praėjusį penkmetį".

Gal būtų konkretūs penkmečių atsiekimų rezultatai sudaro valstybinę paslaptį? Todėl piliečiui teikiama tikrai rezultatų nuosimčiai! Tai savotiškai negerbtinas žurnalo skaitytojų vertinimas.

Tokie pat nuosimčių srautai plaua ir esminio iki šiol Lietuvai žemės ūkio gamybinius koeficientus. Šie pasilyginimo koeficientai neatkleidžia realaus vaizdo. Tarybinių penkmečių sąvadaai mums buvo ir lieka tam tikrais rebusais, kurias reikia tyrinėti, bet galimybės gauti realius davinius iš tarybinių ekonomistų svarstymų.

Sugauti tikros buities paveikslą pavyksta tik tada, kada autorius prasiitaria, kad "1975 metais vienam respublikos gyventojui per valstybinę ir kooperatinę prekybą bus parduota prekių daugiau kaip už 960 rublių". Tai reiškia, atmetus penkmečio ekonominio pajėgumo padidėjimą, kaip teigė autorius, 37%, dabartinis gyventojų prekių pirkimo pajėgumas tėra apie 550 rublių. Žinant prekių kainas, lengva surasti ok. Lietuvos gyventojų "prasi gyvenimą" per tarybinius penkmečius. Autorius dar prasiitaria vidutinis gyvenamasis plotas vienam asmeniui, 1975 metais pasieks 12,5 kv. metro. Amerikoje ši plotą viršija kalėjimų žiūnybos nustatytas plotas, skirtas vienam kaliniui.

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS ELIZABETH

žodžiu iškėlusi aplamai didvyrių reikšmę tautai, ilgiau sustojusi prie rugsėjo 8-sios, Vytauto Didžiojo karūnavimo Lietuvos karalium dienos ir iškeldama mūsų jaunimą, kurio žvilgsnis visada krypsta aukščiau kasdienybės, ką mums nuo amžių primena tautos didieji vadai, buvę kunigaikščiai, vėliau prarastos Lietuvos naujo atgimimo skleidėjai. Tarp kitko ji kalbėjo:

-- Tautinių švenčių, tautos didvyrių minėjimai stiprina tautinę sąmonę, parodo mūsų dvasinius turtus, jos kultūrą. Minėdami juos, pajuntame savo didingą kilmę bei tautinę vertybę, nes jie kilę iš tos pačios žemės, iš tos pačios tautos, o dažniausiai bendros kalbos. Visa tai suteikia mums naujos stiprybės, padeda būsimų vadų tautai išsiugdyti. Juk tauta be didvyrių būtų be praeities ir beistorijos.

Nei vienam krašte didvyriai negimsta kasmet, bet jie išskyla tada, kai tauta išgyvena tragediją. Šiuo trumpu laiku neįmanoma suminėti visų lietuvių tautoj iškilųjų asmenybių, bet prisiminti šios dienos minėjimo reikšmę, negalime tylo mis praėti pro keletą paskutiniųjų mūsų tautos reikšmingų istorinių įvykių, tai Brazinskų, Simo-kaičių ir Simo Kudirkos žygiai į laisvę, kurių auka ir kančia visame laisvajame pasaulyje išgarsino Lietuvos dabartinę tragediją.

Kaip pirmasis mūsų tautos pranašas dr. Vincas Kudirka savo kūry-

ba kėlė tautą jos atgimimui, nepriklausomam gyvenimui, taip šis antrasis mūsų Simas Kudirka savo tragišku šuoliu į laisvę ir ypač didvyriška laikysena okupanto teisime, prikėlė visą laisvąją pasaulį atidarydamas jiems akis, kaip sovietinio komunistų okupanto kankinama ir naikinama yra lietuvių tauta.

Simas nebuvo tik eilinis politinis bėglys į laisvę, kaip mūsų priešais bandė įrodinėti. Jis liks mūsų istorijoje, kaip šviesus laisvės simbolis, nes gimęs ir auklėtas bolševikinėje sistemoje, bet nepasidavęs jai. Ėjęs mokslus komunistinė mokykloje, bet gyveno faktus pats apmąstęs, perleidęs per savo pasaulėjautos prizmę ir susidaręs idealus, kad ir gyvybės kaina neatsako nuo jų.

Jis ir okupantų teisme išdrįso reikalauti Lietuvai laisvės, nors buvo kalbinamas tų idealų atsisakyti ir iš okupanto malonės riebiai pavalgant ramiai sau gyventi. Sis įvykis ir tėvo Prano ir sūnaus Algio Brazinskų žygiai į laisvę spon-taniškai išjudino besilps-tančias mūsų gretas ir svetimuosius.

Lietuva -- Didvyrių žemė, sako mūsų tautos himnas. Didvyriai, lyg tie dangaus meteorai -- išskyla ir tragiškai žūna, tačiau, palikdami savo vardą istorijai. Mes esame kasdieniniai žmonės, kuriuos jie budina iš apsnūdimo, įpareigoja dirbti ir bent simboliškai sekti jų pėdo-

Mums rašo

ATVIRAS LAIŠKAS

PLB Spaudos ir Radijo Dienoje, įvykusioje š.m. rugsėjo mėn. 18-19 d. p.p. Adamkų vasarvietėje, p. Ingrida Bublienė padarė diskusijoms "Apylinkių visuomeninė veikla" įvadinį pranešimą. Mane pasiekė kalbos bei spėliojimai dėl tos paskaitos autoriaus. Noriu viešai pareikšti, kad aš to pranešimo p. J. Bublieniei ne tik kad neparašiau, bet tuo klausimu su ja net nesu kalbėjusi, nors su jame keliamomis mintimis ir sutinku. Turbūt, lietuviška me darbe taip įpratome individualiai galvoti, kad kelių asmenų vienoda nuomonė tėra galima tik telepatijos pagalba, o ne vienu reikalo supratimu.

Turiu prisipažinti, kad ši gaudą priėmiau lyg neužtarnautą malonų komplimentą: matyt, mano smegenys dar ne visai sukalkėjusios, jei, net ir gandoskleidžių nuomone, pajėgiu galvoti panašiai, kaip už mane gerokai jaunesnės kartos atstovai.

Būtų malonu čia minimą pranešimą pamatyti ir spaudoje.

Dėkoju p. I. Bublieniei už jo pristatymą, o p. gandonešiu-ei už sąmoningas pastangas nuvertinti jaunesniųjų gabumus reikėtų pagaminti specialų ordiną už nuopelnus.

V. Butkienė
Cleveland

mis ir kasdienybės sąlygose tęsti jų idealų siekimą, kasdienybėje nepamiršti idealizmo žodžio, pabrėžė ji.

Po oficialios ir meninės dalies buvo vaišės. Minėjime gausiai dalyvavo New Jersey lietuvių visuomenė, o taip pat ir svečių iš toliau. ALTS-gos Rytų Apygardos pirm. Vincentas Gruzdis iš Philadelphijos ir J. Bubelis, Richmond Hill ALTS-gos skyriaus pirm. Jurgis Sirusas su ponia, Lietuvos Atsiminimų radijo direktorius dr. prof. Jokūbas Stukas su ponia, LB New Jersey apygardos pirm. Jan-kūnas ir k.

Elizabetho skyrius yra vienas iš aktyviausiųjų Rytų Apygardoje. Jo valdybą šiuo metu sudaro: Vytautas Abraitis, primininkas, Petras Lanyis ir Julius Veblaitis, viceprimininkai, J. Miežaitis, sekretorius ir P. Damijonaitis išdininkas. Tačiau visuose skyriaus darbuose sutartinai ir aktyviai dirba visi nariai. Koresp.

MALE

WANTED EXPERIENCED COMBINATION STRUCTURAL STEEL FITTERS--WELDERS. With ability to read Blueprints and Weld.

Must have job shop experience. FOR ALL 3 SHIFTS CONCORD CORPORATION 4570 LAWNDALE RD. SAGINAW, MICH.

(67-71)

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

SIUNTINIAI – DOVANOS

Į LIETUVĄ IR USSR
SENA PATIKIMA FIRMA

Toliau aptarnauja nuolat didėjančių klientų skaičių, tradiciniai, su virš 40 metų patyrimu.

Jei esate vienas iš tūkstančių mūsų patenkintų klientų, mes dėkojame Jums už pasitikėjimą.

Jei ne, tai prašome pasinaudoti mūsų patarnavimu ir Jūs būsite dėkingas mums.

SIUNTINIAI PASIEKĖ MUS PASTU,
ISSIUNČIAM TĄ PAČIĄ DIENĄ.

Dėl paskutinio katalogo ir vėliausių patvarkymų kreipkitės į

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106;
Tel. 215-925-3455

DĖMESIO! NAUJAS ADRESAS
CENTRINĖS ĮSTAIGOS NEW YORKE:
240 FIFTH AVENUE, NEW YORK, N. Y. 10001
Tel.: (212) 725-2449

Ar į bet kurį mūsų skyrių ir atstovus:

PHILADELPHIA, Pa. 19123, 1013 N. Marshall St., WA 5-8878
BALTIMORE, Md. 21224, 3206 Eastern Avenue, DI 2-2374
SO. BOSTON, Mass. 02127, 390 West Broadway, AN 8-8764
CHICAGO, Ill. 60632, 4102 Archer Avenue ----- 254-4144
CHICAGO, Ill. 60622, 2242 W. Chicago Ave., BE 5-7788
CLEVELAND, Ohio 44119, 787 E. 185th Street, 486-1836
DETROIT, Mich. 48210, 6460 Michigan Ave., TA 5-7560
ELIZABETH, N. J. 07201, 956a Elizabeth Avenue, 354-7608
HAMTRAMCK, Mich. 48212, 11415 Jos. Campau Av., 365-6350
HARTFORD, Conn., 11 Charter Oak Avenue, 203 -- 249-6255
KANSAS CITY, Kan. 66102, 18 So. Bethany, AT 1-1757
LOS ANGELES, Cal. 90026, 2841 Sunset Blvd., 382-1568
MIAMI, Florida 33138, 6405 Biscayne Blvd., FR 9-8712
MINNEAPOLIS, Minn. 55418, 2422 Central Ave. NE,

788-2545

NEW BRITAIN, Conn. 06052, 97 Shuttle Meadow, 224-0829
OMAHA, Nebr. 68107, 5524 So. 32nd Street, 731-8577
PARMA, Ohio 44134, 5432 State Road, ----- 749-3033
PITTSBURGH, Pa. 15222, 246 Third Avenue, GR 1-3712
ROCHESTER, N. Y. 14621, 683 Hudson Avenue, BA 5-5923
NEW YORK, N. Y. 10003, 101 First Avenue, OR 4-3930
SAN FRANCISCO, Cal. 94122, 1236 -- 9th Ave., LO 4-7981
SEATTLE, Wash. 98103, 1512 N. 39th Street, ME 3-1853
SOUTH RIVER, N. J. 08882, 168 Whitehead Ave., 257-2113
WORCESTER, Mass. 01604, 82 Harrison Street, 798-3347
TRENTON, N. J. 08611, 730 Liberty Street LY 9-9162
VINELAND, N. J. 08360, Parish Hall, West Landis Ave.,
691-8423

Nenumatytas "sabotažas"

Kas pasaulyje, prieš antrąjį pasaulinį karą, nežinojo lietuviškų linų? Kada Nepriklausomos Lietuvos ūkio rikiuotojai pradėjo skirti nepaprastą rūpestį linų kultūrai, įvedė eksporto kokybės kontrolę, prisiaugino specialistų, Lietuvos linų markė pakilo iki pat aukščiausios kokybės visame pasaulyje. Kas met linų eksportas Lietuvos biudžete užimdavo vis svaresnę poziciją. Tai buvo pasiekta natūraliai, be operetinių propagandinių fanfarų, darbingai ir rimtai.

Į smarkiai nustumdytą linų ūkį, pagaliau ir bolševikiniai "specai" pradėjo kreipti savo akį. Tačiau jie čia taiko savus, "socialistinius", metodus.

-- Mūsų lininkystėje spragų dar nemaža, -- pareiškė Žemės ūkio ministro pavaduotojas J. Vadopalas (Valstiečių laikraštis, Nr. 98). -- Praeitais metais neįvykdėme linų produkcijos pardavimo plano. Mūsų linų kokybė galėtų būti geresnė.

J. Vadopalas, sugalvojęs išspręsti išvardintą problemą, nori ligoms gydyti suorganizuoti linų kombaininkų "socialistinių lenktyniavimą". Tai reiškia, kad ne tik tai linų auginimas, bet, netgi, ir linų derliaus nuėmimas šlubuoja ir girgžda.

Ministro pavaduotojas, kaip visada, įvilko į linų nuėmimą gausingą savo "planuotojų" aparatą, ir šie smulkmeniškai parengė "socialistinio lenktyniavimo" taisykles, "atmokas", darbo dienos ir hektarų skaičiaus santykių, linų stiebelių į pėdas rišimo normas, net lenktyniaujančių grupių darbo rezultatų santykius su paskais lenktyniaujančiais kombainais...

Lenktyniavimo sąly-

gos ministerijos kabineto tyloje buvo iškeptos ir tas kepinas pareikalavi nemažai darbo, socialistinės iniciatyvos ir darbadienių.

Kada viskas buvo baigta, jau atėjo ir praėjo linarūtės sezonas.

-- Linų kokybė nenukentės, -- tvirtino ministras, -- jei jie greičiau pateks į linų perdirbimo fabrikus.

Ministras, šitaip įvedė į linų nuėmimą padūkusios skubos reikalą. Kiekvienas linų ūkio specialistas žino, ar linų nuėmimo skuba talkina jų kokybei?

Greta įprastinių komplainų, numatė paleisti darban Kalinino srities "Bežeckselmas" gamyklos kombainus.

-- Kombainai tik tada sekmingai dirbs, kai gerai bus rikiuojami darbai, -- pasakė ministro pavaduotojas, kartodamas amžiną aksiomą, kad suderintas darbas yra našiausias.

Ministro pavaduotojas kartu ir išpėjo, tuo atsitverdamas nuo bū-

simų priekaištų ar kaltinimų:

-- Ūkiuose derėtų pasirūpinti, kad linų laukas būtų kruopščiai paruoštas. Svarbu parūpinti pakankamai transporto galvoms nuvežti. Tiekimo organizacijos turėtų lanksčiau paremti mechanizatorius atsarginėmis dalimis, kad mechanizatoriai mažiau gaištų, šalindami gedimus...

Iki spalio 1 d. ministerija prižadėjo suvesti "socialistinio lenktyniavimo" rezultatus. Tada paaiškės laimėtojai, pagal kurių darbo "atsiekus" bus derinami ateinančių metų "išdirbiai".

Kaip tarė, taip padarė:

Korespondencijos skelbia, kad daug kur iš anksto nepastebėtos terenos ypatybės didžiai kenkė "bežeckselmas" kombainams. Tai buvo nenumatytas lietuviškos terenos sabotažas Kalinino srities mašinoms švaistytis ant lietuviško linų lauko.

BUBNYS BUBNIJA AGITPROPINĖ BUGNĀ

Vytautas Bubnys, tarybinis literatas, pasirodė su romanu "Alkana žemė". Storą knygą išleido vilniškė "Vaga". Šiai knygai tarybinė spauda skiria šiltą dėmesį. Ir tai dėlto, kad ir vėl po literatūros skraiste nušoktas geras šuolis į protarybinę propagandą. "Alkana žemė" vaizduoja laisvės kovotojų periodą, kada stribai siautėjo kaimuose ir be atodairio varė žmones į kolūkius, terorizavo ūkininkus, ruošė išvežimo sąrašus, plėšė ūkininkų aruodus "raudonoms gurguolėms".

Lietuvių pasipriešini-

mas, ilgainiui įgavo santalkos formą. Prasidėjo laisvės kovotojų dienos. Jos buvo ilgos, sunkios ir kruvinos. Tačiau tos dienos buvo ir liko labai prasmingos, nes į istoriją tas periodas įeina kaip kova už tautos laisvę prieš okupanto terorą.

Savaime aišku, kad bolševikinei propagandai reikia viską iškraipti ir istoriją falsifikuoti reikiama propagandai linkme. Istorijos falsifikato bolševikai nebijo. Savo laiku Stalinas kirpo iš paveikslų Torckį, stovintį greta Lenino ir liepė Trockio vieton įpiešti savo ūsus. Didžioji Sovietų

enciklopedija yra perpetuum mobile ženkle, nes iškerpami ištisi puslapiai ir įdedami "pataisymai". Trumpas kompartijos istorijos kursas, kaip ir Enciklopedija, kasmet kitėja. Kas prieš metus buvo good guy, po metų jau good for nothing.

Todėl jau pareiagingai tradiciškai tarybinis literatas Vytautas Bubnys falsifikuoja neseną laisvės kovų istoriją. Laisvės kovotojų atstovai visi lyg iš A. Venclovos "Gimimo diena" nurašyti tipai. Tai buožės, iš naudotojai, sadistai, netgi buvę Lietuvos savanoriai, kurie myli savo mažus sklypus ir puoselėja juos su meile ir atsidavimu.

Bet personažai, giną tarybinės santvarkos užmačias švyti idealizmu, politinė išmintimi. Jie gerai orientuojasi lenininės dialektikos gudrybėse. Jie kovoja, raudonosios armijos talkininkai, su lietuviška ūkininkija, kol neišnaikina laisvės kovotojus, kol nesuvaro likusiųjų į kolektyvinius ūkius.

Savaime aišku, kad autorius ir leidėjo simpatijos yra protarybinio elemento pusėje. Aktyviai pinamoje intrigoje skubiai atskleidžiami "banditų" nusikaltimai. Viena epizode nuplajiuojama Ramono romano "Kryžiai" scena. Čia jau ne stribai, bet "banditai" kryžiuoja ant pakelės kryžiaus autoriui ir leidyklai brangų kolūkinio idealo atstovą. Gal būtų šiame romane ir glūdėjo ilgai puoselėta tendencija "atsikeršyti" už išveivijoje išleistus "Kryžius"? Tačiau romano personažų vaizdavimo primityvumas toks apgailėtinas siauras, kad "Alkana žemė" tėra kvaišas paskvilis.

Knygos tezės ir siužeto forma dar kartą rodo, kad vis ir vis dar tarybinio režimo sąlygose neįmanoma objektyviai pasverti prieš porą dekadų vykusius įvykius. Tikrai liūto dalis istorijos falsifikacijai įgalina autorių matyti veikalą išleistą.

Šiuo romanu V. Bubnys išvarė dar vieną gilią vagą lietuviškoje grožinėje literatūroje, padedančioje geriau suprasti šiurpų mūsų kaimo praeities laikmetį", rašo režiminiai - draugaiškoje" recenzijoje A.

J. GRAUDA

Simpoziumų kanonadai aprimus

Aną dieną sutikome besilinsinti po vasaros suvažiavimų, stovyklų ir simpoziumų smarkoką visuomenės veikėją. Vyras, aiškiai, buvo išvargęs. Visur suspėti, visur pakalbėti, visur pareikšti istoriškų minčių nėra lengva.

-- Kokios posimpoziuminės nuotaikos? -- buvo natūralus korespondentiškas įvadas į pašnekės.

-- Neblogos, -- atsakė simpoziumininkas. -- Daug šnektų, daug susitikimų.

-- Aišku, pavargote, -- užjautėme visuomenės veikėją.

-- Aišku pavargome, -- sutiko vyras. -- Pavargome nuo taikos. Niekad ir nenusipėjau, kad taika yra toks varginantis apsiereikimas.

-- Pavargote nuo taikos?

-- Taip. Suvažiavimuose, simpoziumuose, stovyklose vis sueiname bendraminčiai, vienaakrypčiai. Nėra kur kardų sukryžiuoti, nėra kur dorai ir tautietiškai išsivianoti.

-- Taikos būseną yra daugio geidžiamoji nirvana, -- atsargiai pastebėjome tautiečiui.

-- Apaniptol ne! Taika prigęsina ideologinį budrumą, neventiliuoja smegenų, nedirgina ir nervų. Taikoje miršta veikimas ir dulkėmis apsidenkia kovingumas, reikalingas rodyti išveiviką smarkumą. Bet, ačiū Praamžiui, vasaros donelaietiškos linksmybės baigtos ir, rudeniop, įžengiame į visuomeninės veiklos sezoną. Matote?

Ir vyras parodė naują savo pirkinį, gražiai, dovaniniai įvyniotą į bokso pozomis ir figūromis išmargintą popieri.

-- Kas gi tai?

-- Atvyniok, -- pasakė tautietis.

Korespondentas, net virpančiomis rankomis, atvyniojo ryšulį.

-- Praamžiau, tai bokso pirštinės! -- nustebo korespondentas.

-- Taip, -- nusišypsojo tautietis - veikėjas, -- geros bokso pirštinės ateinančiam veiklos sezonui. Reikalingiausias dalykas.

Jis apžvelgė korespondentą nuo galvos iki kojų ir su visuomeninės veiklos žinovo aplombu pridūrė:

-- O taikos pypkės, kurias smilkinome per stovyklas ir simpoziumus užkasėme savo backyarduose iki ateinančios vasaros.

Gražiai dainuos mergaitės Clevelande

"Dainuok, sesute, pakol laikelis, kol dar nesėdi šaly bernelis". (Liaud. dain.). Gal jau ir sėdi, bet mergelės jau antri metai smagiai dainuoja. Ir, atrodo, greitai nenustos.

Tai smagusis mokslus einančių mergaičių, jaunuolių choras -- AIDAS.

Tik prieš pusantų metų pradėjęs darbą, še-

Sadauskas.

Anaip tol, negalima sustikti su tuo tvirtinimu. Kur veikalo veikėjai sudurstyti pagal šampą, siužetas už plaukų prietemptas prie tezės, kurią režimui reikia įrodyti, "kaimo praeities laikmetį", rašo režiminiai - draugaiškoje" recenzijoje A. (vb)

šiasdešimties mergaičių (moksleivių ir studentų) Aido choras jau sėkmingai koncertavo netik savam Hamiltone, bet keletą kartų Toronte, Chicagoje ir kt. Visur buvo labai šiltai sutiktas. Dalyvavo ir Dainų Šventėje Chicageje.

Šių metų spalio 2 d., Ateities klubo kviečiamos, aidietės koncertuos ir Clevelande, Šv. Jurgio parapijos salėje. Choriui ir solistui akompanuoja Jonas Gavėdas. Aido siela -- jo talentingas, judrus meno vadovas ir dirigentas solistas Vaclovas Verikaitis.

V. Verikaitis, pradėjęs muziko mokslus Lietuvoje, specializavosi konservatorijoje -- mokėsi dainavimo Kanadoje ir Toronto universitete gavo magistro laipsnį. Įsigijo ir muzikos mokytojo teises.

Visur, kur tik buvo organizuodavo choras ir jiems vadovaudavo. Dabar jis visos eilės savo sukurtų chorų vadovas, Kanados operos solistas, kolegijos muzikos mokytojas, vargonininkas...

Jo sodrų balsą girdėsime Clevelande spalio 2 d. koncerte.

Aido choras turės įdomų lietuviškų dainų repertuarą.

Koncerto pradžia 7 v. 30 min. Po koncerto šokiai ir vaisės. Automobilų aikštė bus policijos saugoma.

Bilietus rezervuoti pas Petrą Klorį, tel. 291-3607 ir Henriką Idzelį -- tel. 481-5183.

Atstatykite PASITIKĖJIMĄ Clevelandu...

...pasitikėjimą, kad kiekviena gatvė ir namai bus saugūs ir apsaugoti

...pasitikėjimą, kad šiukšlės bus renkamos pastoviai

...pasitikėjimą, kad surinkti mokesčiai bus išleidžiami protingai

...pasitikėjimą, kad kiekvienos apylinkės reikalais bus rūpinamasi

...pasitikėjimą, kad kompetetinga vadovybė apjungs mūsų miesto žmones bendram darbui, kad Clevelandas būtų geriausia vieta gyventi, dirbti ir auginti šeimą.

BALSUOKITE UŽ

ANTHONY J.

GAROFOLI

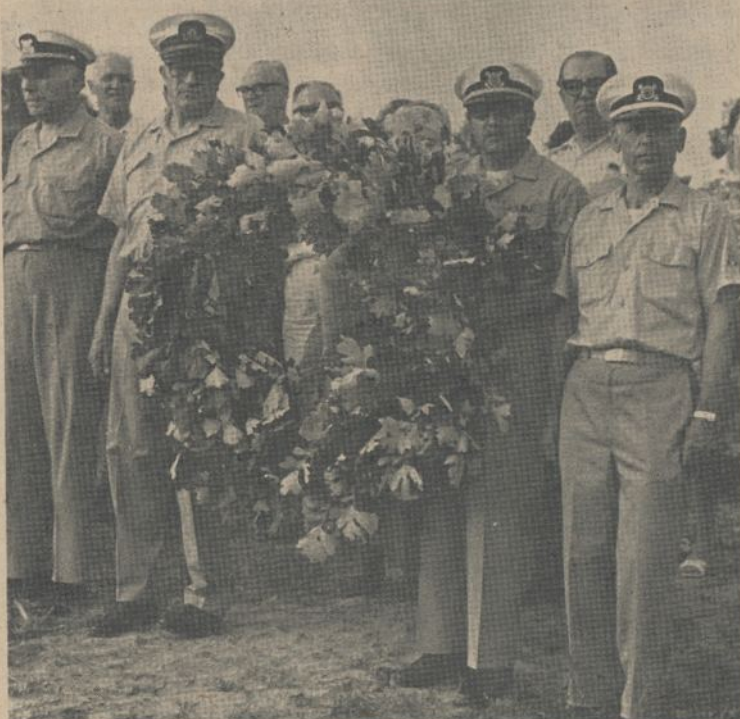
DEMOKRATĄ

ŽMONIŲ PASIRINKTĄ Į CLEVELANDO MIESTO BURMISTRUS

PRIMARY ELECTION—TUES., SEPT. 28, 1971

ENDORSED BY: Cosmopolitan Democratic League of Cuyahoga County, representing 12 nationality groups; Democratic County Executive Committee; Cleveland AFL-CIO Federation of Labor; The Plain Dealer, Szabadsag.

GAROFOLI FOR MAYOR COMMITTEE
Mercedes Cotner, Secy., 3301 W. 100 St.
Cleveland, Ohio



Žuvusių jūrininkų pagerbimo iškilnių metu prie Spygliaus ežero Dainavoje, Nuotraukoje matyti dalis dalyvių su vainiku. Iš kairės į dešinę: Šauliai M. Vitkus, S. Bernatavičius, J. Kinčius ir J. Knitra. K. Sragausko nuotrauka

filatelijos kampelis

(9)

ANTANAS BERNOTAS



JAV išleido šiuos naujus pašto ženklus: 1. Rugsėjo 2 d. -- dvigubas 8 centų pašto ženklas paminėti Amerikos dešimtmečiui erdvėje. Piešinys -- Apollo 15 astronautai važinėja mėnulyje. Juos čia dedame.

2. Rugsėjo 2 d. -- 8c. pašto ženklą paminėti 100 metų sukakčiai nuo dailininko John Sloan gimimo su jo paveikslu "Wake of the Ferry".

3. Rugsėjo 21 d. -- 8 centų vokas kėgliavimui (Bowling) paminėti. Piešinys -- kėgliai.

4. Rugsėjo 28 d. -- 8c. pašto ženklas poetei Emily Dickinson paminėti. Piešinys -- poetės atvaizdas.

KANADA išleido šiuos naujus pašto ženklus: 1. Liepos 1 d. -- 7 c. seno piešinio nuolatinėje serijoje. 2. Liepos 20 d. -- 7 c. 100 metų sukakčiai paminėti, kai Britų Kolumbija įsijungė į Kanados konfederaciją. Simbolinis piešinys. 3. Rugsėjo 11 d. -- 100 metų sukakčiai paminėti nuo dail. Paul Kane mirties

su jo paveikslu "Stovykla prie Hurono ežero".



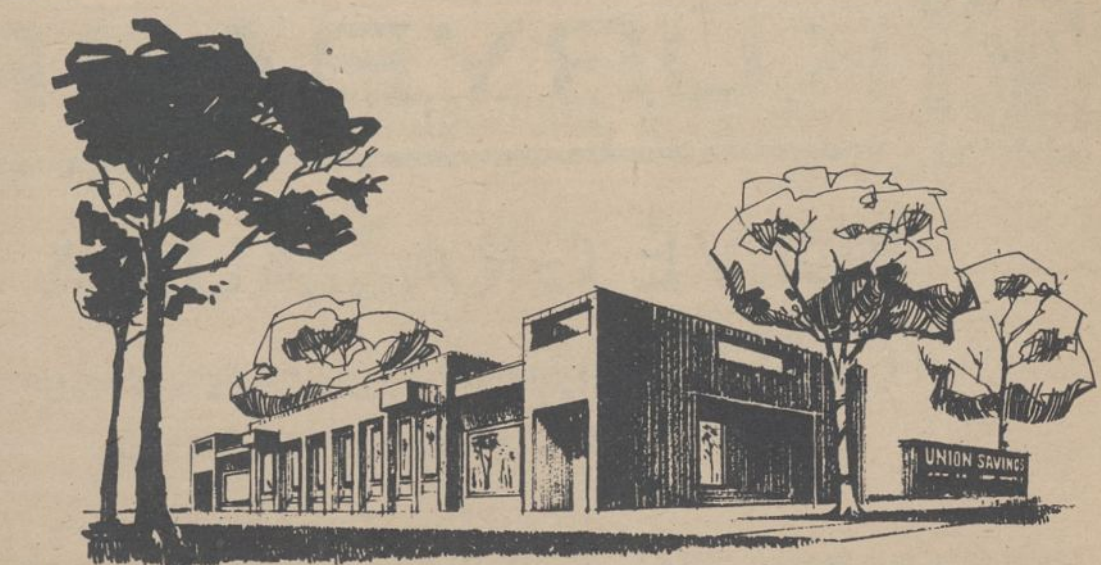
Paul Kane (1810-1871) gimė Mallow, Cork aps., Airijoje. 1819 m. su tėvais atvyko į Kanadą ir apsigyveno Yorke, dabart. Toronte. Čia buvo jo pirmas pažintis su indėnais. Pradžioje jis užsiėmė tik kaip "mažorius", bet vėliau ėmė piešti portretus ir vaizdus. 1841 m. lankėsi Londone, kur susipažino su kitu dail. George Catlin, mėgusiu piešti indėnų gyvenimą, ir pats nutarė tapti indėnų gyvenimo vaizduotoju. Grįžęs namo, jis padarė dvi ilgas keliones: 1845 m. perkeliavo Di-

džiųjų Ežerų rajoną, o 1846-48 nukeliavo iki Pacifiko ir atgal, visur piešdamas vaizdus iš indėnų gyvenimo. Su ta tapyba jis labai pagarsėjo. Jo paveikslų yra Ottawos Nacionalinėje Meno aglerijoje ir įvairiose Amerikos galerijose ir muziejuose.

4. Rugsėjo 3 d. -- 7 c. pašto ženklas su klevo lapais rudeni.

LENKIJA išleido naują "turistinę" seriją iš keturių pašto ženklų, pavadintą "Koperniko keliais". Pašto ženkluose parodytos vietovės, kuriose Kopernikas ilgiau gyveno: Torunė, Krokuva, Olsztynas ir Fromborkas (Frauenburg). Čia dedame 2,50 zlotų p. ženklą su Olsztyno pilimi.

Olsztyn miestas (vokiškai: Allenstein) yra pietinėje Rytprūsų dalyje, Baltijos aukštumoje, prie Alnos (Alle) upės. Miestas įkurtas senprūsų gailindų žemėje. Dar toliau į pietus yra Mazovija, lenkų moztūrų gyvenamos žemės. Kryžiuočiai, plėšdamiesi nuo Vyslos upės krantų į rytus 1348 m. čia pastatė Allenstein pilį, o apie ją išsistatė miestas. Nuo 1466 iki 1772 m. Allenstein sritis buvo Lenkijos globoje, kada į pustuštį kraštą persikėlė gyven-



Spalio 1 d. Euclide atidaromas naujas Union Savings banko skyrius, kurio vadovu paskirtas mūsų tautietis Raimundas Burkus. Naujieji banko rūmai yra 23300 Lake Shore Blvd., arti lietuvių plačiai gyvenamos vietos. Visi kviečiami aplankyti naujas patalpas, susipažinti su banko operacijomis ir, švenčiant Grand Opening, galėsiti laimėti įvairių dovanų, o naujieji indelininkai dar gaus specialias dovanas.

Mažėja stojinčių kunigijon skaičius

Associated Press iš Washingtono praneša, kad vis mažėjantieji stojimai i kunigų luomą yra rimtoji grėsmė, kad Romos Katalikų kunigų skaičius Jungtinėse Valstybėse sumažės iki minimumo.

Ši studija, kurią atliko kunigas sociologas Eugenijus Schallert, šių metų pavasarį buvo pristatyta Vatikanui.

Studija tvirtina, kad kunigystė Amerikoje pralaimi mūši ir negali išgyventi kaip paveiki jėga mūsų visuomenėje.

Nuo 1965 metų iki 1970 praradimo nuošimtis tarp dioclezijos kunigų padidėjo net dvylika kartų, tuo tarpu vienuolių kunigų nuostolis siekia padidėjimą aštuonis kart.

tiems, kurie vis skundžiasi, kad per mažai pinigų, per mažai turty susikrovė... Tiems, kam lašiniai per riebius, pyragai vis negeri, o bulvė per daug klorirų turinti... Tiems, kurie be reikalo aimanuoja įvairiausiom ligom sergą, vis neturi apetito... Vietoj miego tablečių ir tonikų reikėtų prirašyti perskaityti kasdien keletą puslapių iš Rukienės knygų.

Reikia galvoti ne vien apie save. Tiesa, pažinti kito skausmą yra sunku, bet reikia bent mėginti atidaryti akis ir pažvelgti iš arčiau. Gal tada ir savoji našta nebeatrodys nei tokia sunki, nei tokia juoda...

Gal skaitydami šias abi knygas pajusite ir suprasite, kokie laimingi esame mes išbėgusieji ir kokia tragiška padėtis buvo tų, kurie paliko, kurie buvo ištremti ir kuriuos šildė ta "didžioji Stalino saulė". Kiek ašarų, mūsų lietuviškų ašarų, drėkino ir laistė šaltą Sibiro žemę. Kas suskaitys?

Mirusieji tyli. Tačiau jų vargo nueitas kelias ateina ligi mūsų -- gyvųjų. Ateina knygų pavidale ir net sako M. Mažvydo žodžiais:

-- Imkit mane ir skaitykit!

Ir pažinkit! Esu gera knyga!

Tuo tarpu ir pašaukimas sumažėjo daugiau kaip 30%, gi mirtys ir pasitraukimas pensijon pasiekė net 150%.

1970 metais kiekvienam išventimui i kunigus atitiko du su puse pasitraukimai iš kunigystės.

Pagal National Catholic News Service kunigas Schallert, šios studijos autorius, atrodo, nepaminėjo priežasčių, kodėl iškunigėjimas eina tokiu sparčiu tempu, nei ieškojo išeities iš susidariusios padėties. Studijos autorius yra reikšminga mokslinė figūra: jis yra Socioreliginių studijų direktorius prie San Francisco universiteto.

Vatikano informacijos, nuo 1939 iki 1965 m. iš kunigų luomo išstoję ir susituokę 560 kunigų, tuo tarpu per pasakutiniuosius 6 metus, nuo 1965 iki 1971 m. išstoję 12,000 kunigų.

Būsimame vyskupų sinode, kuris susirenka Romoje ateinančių mėnesių, bus vedama stipri kampanija už leidimą kunigams tuoktis.

Ir lietuviuose visos šioje studijoje išvardintos problemos nėra naujiena. Tai nėra ir paslaptys. Problema egzistuoja vis nesvarstoma ir nesprenžiamą. Tuo tarpu, gal būt ir lietuviškos studijos inestų čia daugiau šviesos, priartinamos problema iki sprendimo. Atrodo, konservatyvus pozelgis i klausimą tiktai jį apsunkina. Lietuviškoji išeivija turi atvirų nuomonių ir drąsių dvasiškių. Jų vieši pareiškimai visad spaudoj laukiami.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

m
MAY CO

BUDGET
STORES
DOWNSTAIRS

PIRKITE KETVIRTADIENI MIESTE
10 VAL RYTO IKI 5:45 VAL. VAK.
VISUOSE SKYRIUOSE 10 VAL.
RYTO IKI 9:30 VAL. VAK.
MES DUODAME IR KEIČIAME
EAGLE STAMPS.



**Berniukų šilti sportiniai puspalciai
ir medvilnės rumboto aksomo
švarkai su kapišonu**

Reg. 12.99 iki 16.99

9.90

Čia yra taupymas kurį tikrai vertinsite. Vilnoniai sportiniai puspalciai ir medvilnės rumboto aksomo švarkai su sunkiu akryliko pamušalu ir kapišonu. Kaip tik laiku futbolo sezonui. Dydis 8 iki 18. Puspalciai tamsiai mėlyni, vyno spalvos ir rudi. Kapišoniniai švarkai smėlio ir alyvų spalvos.

Paštu ar telefonu užsakymai priimami
Budget Boys' Clothing, visose 7 krautuvėse

Lenkijai, Allensteino sritis buvo nutarta palikti alijantų globoje (kaip ir Klaipėdos kraštas) ir ten praversti plebiscitą. 1920 m. vasarą toks plebiscitas buvo prarastas, kurio metu 98% visų gyventojų pasisakė už grįžimą prie Vokietijos, ir kraštas buvo grąžintas Vokietijai (tik pora valsčių grįžo prie Lenkijos). II-jo Pas. karo metu, 1945 m. sausio mėnesį, miestą ir visą kraštą užėmė rusai, kurie jį perleido Lenkijai. Karo metu miestas beveik nenukentėjo, bet vėliau didelė jo dalis sudegė. Vokiečiai gyventojai, kurių mieste buvo apie 80%, lenkų buvo ištremti i vakarus, o i tuščią miestą atkelti lenkai kolonistai. Allenstein, dabar jau Olsztyn, yra vaivadijos centras. Mieste dabar gyvena apie 60,000 gyventojų.

VOKIETIJA (Rytinė ir Vakarinė) ir BERLYNAS išleido pašto ženklus paminėti 500 metų sukakčiai nuo žymaus grafiko ir dailininko Albrechto Duererio gimimo. Čia dedame V. Berlyno išleistą 10 pf. pašto ženklą su Duererio graviūra "Birbyninkas".



Albrecht Duerer (1471-1528) gimė Nuerneberge ir buvo aukšaklio sūnus. Nuo 1486 m. mokėsi piešimo pas dail. Michaelį Wohlgemuthą. Nuo 1490 m. keliavo studijų reikalais po įvairius Europos kraštus. Nuo 1505 m. porą metų ištisai gyveno Venecijoje. Nuo 1512 m. buvo Šventosios Romos imperatorių Maximiliano I ir Karolio V dvoro dailininku. Daugelį savo darbų Duereris išraižė varjė ir medyje. Taip pat nutapė portretų ir paveikslų i altorius. Duereris meno kritikų yra laikomas pačiu žymiausiu pasaulinio garso raizytoju ir dailininku. Jo kūrinių galima rasti visuose didžiuosiuose muziejuose ir meno galerijose.

BULVĖ...

(Atkelta iš 5 psl.)

tų būvę mažiau... Gal?

Aš štai taip ir norėčiau apachu prie prirašyti:

-- Ši knyga skiriama GYVIESIEMS!

Ypač gyviesiems! Visiems tiems, kurie užsimiršta, kurių sąžinės baigia rūdyti. Visiems

Saugus ir pelningas santaupų investavimas i nekilnojamąjį turtą



Jūs gaunate Kalifornijos valstybės įstaigose įregistruotą nuosavybės lakštą, be Jūsų sutikimo ar su Jumis neatsiskačius niekam neperleidžiamą. Dėl smulkesnių informacijų kreipkitės i mus, lietuvių ikurta ir vadovaujamą investavimo Bendrovę

**RUTA Inc., 3002 Santa Monica Blvd.
Santa Monica, Calif. 90404
Tel.: (213) 828-7525**



CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

UŽ KĄ BALSUOTI?

Rugsėjo 9 d. Cuyahoga County Republican Executive Komiteto nariai nutarė, kad nerems nei Ralph Perk, nei George Voinovich, respublikonų kandidatų į Clevelando miesto burmistrus pirminiuose rinkimuose, kurie įvyks rugsėjo 28 d. Tokios tvarkos laikosi respublikonai, kada kandidatuoją du ar daugiau respublikonų į tą pačią poziciją.

Lietuvių Respublikonų Klubas Clevelande taip pat laikysis šios tvarkos. Todėl raginame Clevelando lietuvius balsuoti rugsėjo 28 d. už vieną, ar už kitą, aukščiau minėtus kandidatus.

R. P.

BRANGŲS TAUTIEČIAI

JAV LB Ohio Apygardos, 1-os Apylinkės ir 2-os Apylinkės valdybos savo posėdyje rugsėjo 5, susipažinusios su Lithuanian Village bendrovės steigiamų LIETUVIŲ NAMŲ Clevelande planais bei piniginiiais ištekiais, nutarė vieningai tų namų įkūrimą Clevelande materialiai ir talkinin-kaujant' parenti.

Taip pat, šios valdybos, suprasdamos, kad tų namų įkūrimas yra visos Clevelando lietuvių kolonijos gyvybinis reikalas, kreipiasi į Clevelando ir apylinkių tautiečius prašydami tą taip didelį Lithuanian Village Bendrovės ryžtą, kiek išgalės leidžia, parenti.

Šiuo metu svarbiausia, kad visi Clevelando ir apylinkių lietuviai, įsigytų akcijas.

Tad kviečiame visus tautiečius į bendruomenišką talką.

Be Jūsų talkos bei paramos Lietuvių Namų sau ir ateities kartai, neturėsime.

JAV LB Ohio Apygardos,
1-os ir 2-os
Apylinkių Valdybos



• James M. Carney, demokratas kandidatas į Clevelando miesto burmistrus, sako, kad jis tarsis su miesto grupių vadovais, užtikrins geriausių talentus įvairiems miesto skyriams

vadovauti ir pritrauks į miestą naujus biznius ir pramonę, kad Clevelandas vėl pasidarytų geriausiu miestu.

VISI Į RALPH E. KREIGER ŠVENTĘ!

Sekmadienį, rugsėjo 26 dieną, 10 val. ryto prasidės įdomi šeimos šventė Berea Fairgrounds. Už 10 dol. asmeniui bus visą dieną duodamas puikus maistas, pramogos, pasivažinėjimai, jodinėjimas, meninė programa. Vaikams iki 12 metų amžiaus viskas veltui. Dalis šventės pelno skiriama šerifo kovai prieš narkotikus ir jaunimo organizacijai "Slant" tai kovai aktyviai vesti Dėl smulkesnės informacijos ir bilietų skambinkit Jūratei Balašaitytei telefonu 382-4997.

ŠAUDYMO PRATIMAI

Šį sekmadienį, spalio 26 dieną, Clevelando Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopa ruošia šaudymo pratimus.

Šauliai renkas 1 v. p. p. Naujos parapijos parkinimo aikštėje ir iš ten visi važiuoja kartu į šaudyklą.

UKRAINIEČIŲ IŠKILMĖ DARŽELYJE

Ukrainiečiai iš plataus krašto praeitą sekmadienį Ukrainiečių Kultūriniam me Darželyje minėjo savo žymios poetės Lesja Ukrainkos 100 metų gimimo sukaktį. Clevelande, jų kultūriniam darželyje, yra jos paminklas. Jos pavardė buvo Larisa Kosar Kvicka. Jos eilėraščiai išspausdinti 26 kalbose, tarp jų ir angliškai.

Pagerbimo metu prie jos paminklo padėta 18 vainikų ir trys puokštės gėlių nuo organizacijų iš įvairių kolonijų.

Dr. Y. Slavutyč, iš Edmontono universiteto, Kanadoje, pagrindinis kalbėtojas apibūdino poetę "žymiausią Ukrainos dukterim". Jos jauniausia sesuo, 80 metų senutė, po Ukrainkos paminklų pakasė žemės, atvežtos iš Kijevo nuo jos kapo.

Ukrainiečių kultūrinis darželis yra priešais lietuvių darželį. (k)

PAŠALINO IŠ LAIKRAŠČIO

Clevelando Plain Dealer laikraščio reporteris Joseph A. Eszterhas, iškėlęs viešumon My-Lai įvykį ir parašęs "What became of Ethnic Dream", pašalintas iš to laikraščio reporterio pareigų, dėl profesionalinių ir kitų klaidų.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

REIKALINGA ŠEIMININKĖ

Šv. Jurgio parapijos klebonijai Clevelande reikalinga šeimnininkė. Dėl sąlygų skambinti klebonui kun. B. Ivanauskui, telefonu (216) 431-5794.



Solistė Vanda Stankienė

DIRVOS RUDENS BALIUS

**1971 m. rugsėjo 25 d.
ŠV. JURGIO PARAP. SALĖJE
Pradžia 7:30 val. vak.**

Automobilių aikštė bus policijos saugoma.

Programoje:

**Solistė VANDA STANKIENĖ ir
NEO-LITHUANIA orkestras.**

BILIETAS ASMENIUI 9 DOLERIAI. BUS DUODAMA KARŠTA VAKARIENĖ, KAVA, PYRAGAIČIAI IR GĖRIMAI. VIETAS PRIE STALŲ PRAŠOME IŠ ANKSTO REZERVUOTIS PAS K. KARALĮ, TEL. 462-2419, J. MOCKŲ, TEL. 681-5295, V. STUOGI, TEL. 486-2387, ARBA DIRVOJE, TEL. 431-6344. STALAI 10 ASMENŲ.



• Anthony J. Garofoli, Clevelando miesto tarybos pirmininkas demokratų nominuotas kandidatas į miesto burmistrus, sako, kad jo svarbiausias rūpestis būtų atstatyti pasitikėjimą Clevelandu, gražinti švarų miestui vardą kokį kada jis yra turėjęs ir jo administracija pirmoj eilėj rūpinis žmonių reikalais, ir svarbiausiai, stengsis sumažinti miesto išlaidas.

MALONI PRAMOGA SALEZIEČIŲ NAUDAI

Jauki gegužinė įvyko rugsėjo 19 d. prabangioje St. ir K. Žiedonių sodyboje Willoughby Hills.

Iš ryto buvo lietaus, tad vėliaus, nors ir pragiedrėjus, svečių pasirodė kiek mažiau, negu buvo laukta. Tačiau palankių prakilniams saleziečių tikslams svečių nusiteikta visai šeimai. Labai erdvas plotas, didelis ir skoningas namas, čia pat augintos kriaušės, apšios vaisės "laimės šulinys", švelnus pasižmonėjimas, ypač su seniai bematytais bičiuliais, gražios kai kurių Čiurlionio ansamblio dalyvių, net rečiau tegirdimos, dainos dainelės, prašmatnios išdaigos ir kitokių linksmybių gausa patenkino visus, kad ir išleptus viešių mėgėjus.

Rūpestingi šeimnininkai St. ir K. Žiedoniai su nuosirdžia visos šeimos talka lipšniai vaišino visus. Šeimnininkavimą energingai pastiprino Br. Mainelienė, A. ir Ir. Puškoriūtės, St. Urbonavičienė, A. Masilionis, V. Puškorius, B. Urbonavičius, P. Zigmantas ir J. Žagarskas.

Bene daugiausia pasidarbavo įvairiose srityse niekados nenulstas amžinas keliautojas ir aukų rinkėjas

kunigas P. Urbaitis, SDB. Trumpeje oficialioje dalyje kunigas apibūdino saleziečių veiklą, pasveikino pirmiausia 100 dol. aukotoją P. Tamulionį, suteikė garbės pirmininkų steigiamajame komitete titulą mieliems globėjams St. ir K. Žiedoniams ir padėkojo už orias paslaugas Dirvai bei Tėvynės Garsų vadovams A. ir J. Stempužiams. Dar kalbėjo žymus veikėjas H. Stasas, minėdamas savo išpučius iš neseniai aplankyto saleziečių įstaigų ir padėkos žodelį tarė K. Žiedonis.

Įvairiomis aukomis prisidėjo R. Čepulienė, V. Gruzdienė, M. Kulbickienė, J. Lipnys, St. Pabrinkis, P. Skardis, H. Stasas, A. Styra ir kiti.

Pasekmės išpuodingos. Gegužinės pelnas drauge su

aukomis pasiekė net 400 dol.

Vladas Braziulis

• Gyvybės, sveikatos ir pensijų draudimo, o taip pat akcijų — investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

PARDUODAMAS NAMAS

East 185 St. Colonial

Immaculate 3 bedroom home. Formal dining room with china cabinet. Living room with fireplace. Full basement and two car garage. Near Our Lady of Perpetual Help Church.

STERN & ASSOCIATES
REALTOR
946-0200

(71-73)

LSK ŽAIBO VARŽYBOS

Šį šeštadienį, rugsėjo 25 d., 1:30 v. p. p. Cuyahoga Community College stadione, East 30th St. ir Community College Ave. įvyks XX-sios Clevelando LSK žaibo lengvosios atletikos varžybos. Kartu tai bus ir 1971 m. LSK žaibo pirmenybės.

Varžybose pakviesta dalyvauti Clevelando Ukrainiečių ir Lenkų Sporto Klubai.

Varžybos vyks vyrų moterų ir visose prieauglio klasėse.

Sporto mėgėjai kviečiami atsilankyti.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

RUGSEJO 25 D. Tradicinis Dirvos vakaras.

SPALIO 2 D. Clevelando Ateitinių koncertas.

SPALIO 9 D. Trečiasis abiturientų pristatymas rudens baliuje.

SPALIO 17 D. Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopos vėliavos šventinimas ir šventė.

SPALIO 23 D. Grandinėlės "Iškilmingo Trejinio" balius šv. Jurgio parapijos salėje.

SPALIO 30 D. SLA diena Clevelande.

LAPKRIČIO 14 D. dainos ir literatūros vakaras Clevelando Muzikos Instituto salėje. Dalyvauja -- A. Stempužienė, K. Bradūnas, R. Vėžys ir K. Ostauskas.

LAPKRIČIO 20 D. Čiurlionio Ansambliui pagerbimas.

KOVO 5 D. Grandinėlės koncertas.

KOVO 11 D. Kaziuko mugė Naujosios parapijos salėje.

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKSTAS PALŪKANAS UŽ PADETUS
INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

VOTE
Democratic Primary, City of Cleveland
TUESDAY, SEPT. 28th

For Mayor

(Vote for not more than one)

James M. Carney

Carney for Mayor Com. Sally A. Fridrich, Sec'y, 19323 Devinwood Dr., Cleve., O 44135

REZISTENCIJA

R. SPALIS

• REZISTENCIJA. R. Spalis, Romanas. 430 psl. Išleido Viltis. Kaina \$6.00.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS



Detroitas gali didžiuotis turįs tris jaunos vyrus, kurie ne tik įsijungę į lietuvių visuomeninę veiklą, bet kartu vadovauja svarbioms organizacijoms. Štai tie trys jauni veikėjai susitikę Tautos šventės minėjime. Iš kairės: LB Detroito apylinkės pirmininkas adv. Arūnas Udrys, LSS Detroito skyriaus pirmininkas Robertas Selenis ir Detroito Lietuvių Organizacijų Centro pirmininkas adv. Rimas Sakis - Sukauskas, K. Sragausko nuotrauka

TAUTOS ŠVENTĖ DETROITE

Rugsėjo 12 d. Detroito buvo gražiai atšvęsta Lietuvių Tautos (rugsėjo 8 d.) šventė.

10:30 val. Šv. Antano bažnyčioje klebonas kun. K. Simaitis, už žuvusius ir mirusius dėl Lietuvos laisvės, atlaikė mišias ir pasakė tai dienai

pritaikintą pamokslą. Šauliai ir organizacijos dalyvavo su savo vėliavomis.

Pagrindinis minėjimas - iškilmės įvyko Lietuvių Namuose. Atidarė jūrų šaulių kuopos pirmininkas Mykolas Vitkus. Vėliavas įnešus ir



LŠST cv pirmininkas Vincas Tamošiūnas, šaulių moterų vadovė Kunigunda Kodatienė, paskaitininkė prof. Aldona Augustinavičienė ir Jūrų šaulių švyturio kuopos pirmininkas Mykolas Vitkus po įteikimo paskaitininkei dovanos -- knygos "Nepriklausomai Lietuvai". K. Sragausko nuotrauka

atsistojimu ir tylos minute pagerbus mirusius ir žuvusius dėl Lietuvos laisvės, kun. K. Simaitis sukalbėjo invokaciją. Amerikos himną sugiedojo Danutė Petronienė, jai akompanavo Regina Šližytė. Paskaitą skaitė prof. Aldona Augustinavičienė iš Clevelando. Paskaita buvo labai turininga ir įdomi. Būtų gerai, jei paskaitininkė ją atspausdintų ištisai Dirvoje.

Šaulių ir visuomenės vardu paskaitininkei padėką pareiškė Mykolas Vitkus, o LŠST cv pirmininkas Vincas Tamošiūnas įteikė dovaną -- knygą "Nepriklausomai Lietuvai".

Po pertraukos meninei programai praversti Mykolas Vitkus pakvietė LŠST moterų vadovę Kunigundą Kodatienę, kurią ji pravedė gražiai, įterpdama visur, kur tik buvo galima po posmelių eilėraščių, o S. Kudirkai paskaitė specialiai sukurta eilėraštį.

Windsoro studentų kvartetas susidedąs iš: Mildos Pakauskaitės, Nijolės Giedriūnaitės, Rūtos Čerškutės ir Aldonos Tautkevičiūtės, vadovaujamas Valerijos Tautkevičienės padainavo: "Tėviškėlė, tėviškėlė", "Tėvų nameliai brangūs", "Pavasaris", "Vakaro daina". Joms akordeonu akompanavo Andrius Čerskus.

Giedrė Sirutytė padėklamavo B. Brazdžionio eilėraštį: "Šaukiu aš tautą". Buvęs Kauno operos solistas Vidimantas Valadka padainavo: "Močiute, širdelė", "Oi dalia mano", "Oi žinau, žinau". Dainavimas tiek visiems patiko kad publika plojimais dar išprašė jį padainuoti. Pakartojo: "Močiute, širdelė". Jam akompanavo Irena Vizgirdaitė. Meninei programai pasibaigus buvo sugiedotas Lietuvos Himnas.

Šaulės Ada Teličienė ir Nelė Urbšaitienė visus programos išpildytojus papuošė gėlėmis. Padėkos žodį tarė Mykolas Vitkus. Meninei programai pasibaigus buvo persikelta į vaišių salę. Maldą prieš valgį sukalbėjo kun. K. Simaitis. Ir vaišių metu buvo tartas vienas kitas žodis. Kalbėjo: J. Černius, Aldona Augustinavičienė, Vincas Tamošiūnas, Vytautas Kutkus, Kazys Veikutis, Albertas Misiūnas, dr. Saulius Šimoliūnas ir Martynas Stonis. Minėjime ir paskaitoje dalyvavo 250 žmonių. Pietuose 150. Tautos šventės iškilmės rengė ir jas pravedė Detroito Jūrų šaulių "Švyturio" kuopa, kuriai pirmininkauja Mykolas Vitkus. A. Grinius

REMKIME TEATRO FESTIVALĮ

Kaip visi gerai prisimename, 1968 m. Padėkos dienos savaitgalį LB Kultūros Fondas surengė Chicagoje I TEATRO FESTIVALĮ. Šioje mūsų scenos šventėje dalyvavo 6 JAV ir Kanados dramų sambūriai, kurių vaidinimus aplankė virš 3300 žiūrovų. I Teatro Festivalis paliko visiems neužmirštamai gražų kultūrinį įspūdį, ypatingai mūsų priaugančiam jaunimui. Kad pagyvinti išeivijos teatrą, LB Kultūros Fondo

valdyba nutarė ruošti teatro festivalius kas treji metai. Todėl šiais, 1971 metais, Padėkos dienos savaitgalį yra ruošiamas JAV ir Kanados II Teatro Festivalis, taip pat Chicagoje.

Teatro Festivalių rengimas, kaip ir kiti platesnės apimties kultūriniai užsiėmimai, reikalauja, šalia darbo ir pastangų, nemažų finansinių išteklių, kurių Kultūros Fondas neturi. JAV LB Kultūros Fondas kreipiasi į visus prašydamas finansinės paramos aukščiau išdėstytam tikslui.

Kad ir mažiausia auka bus įrašyta į reprezentacinį leidinį, kuris bus išleistas II Teatro Festivalio atminimui.

Čekius malonėkite rašyti: LB Kultūros Fondas arba angliškai LITHUANIAN CULTURE FUND vardu, 2955 W. 71 St., Chicago, Ill. 60629.

SUDARYTAS TEATRO FESTIVALIO KOMITETAS

Daugiau kaip prieš metus laiko JAV LB Centro valdyba nutarė organizuoti antrąjį JAV ir Kanados lietuvių teatro festivalį. Uždaviniui įvykdyti pakvietė JAV LB Kultūros Fondo pirmininką Anatolijų Kairį, kuris organizavo ir pravedė pirmąjį teatro festivalį, įvykusį Chicagoje prieš trejus metus.

A. Kairys sudarė komitetą, kuris rūpinsis antrojo festivalio pravedimu. Komitetą sudaro: Anatolijos Kairys, pirmininkas, Bronius Nainys, vicepirmininkas ir spaudos informacijos vadovas, Marija Remienė, sekretorė, Marija Grėbliūnienė, išdėstytoja, Stasė Pėtersienė, lėšų telkimo vadovė, Nijolė Vengrienė, užbaigiamosios dalies ir žymenų įteikimo tvarkytoja, Juozas Šlajus, techniško reikalų tvarkytojas ir Pranas Beinoras, narys specialioms reikalam.

Antrasis teatro festivalis įvyks Chicagoje, Jaunimo Centre, Padėkos Dienos savaitgalio metu.

• "Amerikos Lietuvių Taryba", istorinė knyga, išspausdintą jau atgabenta į ALT įstaigą.

Norintieji knygą įsigyti ar ją platinti, prašome kreiptis į ALT centro valdybą, 2606 West 63rd St., Chicago, Illinois 60629. Tel. 778-6900, 778-6901, arba asmeniškai darbo valandomis, nuo 9 val. ryto iki 5 val. p. p. ir šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 val.

NEW YORK

• Danutė Senikienė reiškia nuoširdžią padėką kun. P. Geisčiūnui už rugsėjo 11 d. atlaikytas pamaldas, už taip jautrų žodį ir paminklo pašventinimą jos vyrą a. a. Antaną Seniką prisimenant metinių progą.

Dėkoja visiems artimiesiems, draugams ir pažįstamiems taip gausiai dalyvavusiems šv. Mišiose velionio prisiminimui.

BALFO CENTRO VALDYBA POSĖDŽIAVO

Š. m. rugsėjo 15 dieną, BALFO centro įstaigoje Brooklyne įvyko valdybos posėdis. Centro valdybos pirm. kun. V. Martinkus iš Providence, R. I., negalėjo į posėdį atvykti dėl širdies sunegalavimo, dar tris savaites turės gulėti ligoninėje, kaip pranešė reikalų vedėjas kun. P. Geisčiūnas prieš keletą dienų jį aplankęs.

Posėdžiui pirmininkavo dr. D. Jasaitis. Buvo paskirta eilė pašalpų įvairius

Voinovich į Clevelando burmistrus

George Voinovich, 35 metų amžiaus advokatas, galvoja kad Clevelando miestui yra reikalingas jaunas, energingas asmuo, sugebąs vadovauti ir išvalyti miesto savivaldybę nuo kai kurių elementų.

Tokias savybes turi George Voinovich, Respublikonų kandidatas į Clevelando miesto Burmistrus, už kurį turėsite progos balsuoti rugsėjo 28 dieną pirminiuose rinkimuose. George Voinovich turi labai rimtų ir naujų pasiūlymų, kaip geriau sutvarkyti Clevelando miestą, jeigu jį išrinktų burmistru.

Pirmiausia jis siūlo perorganizuoti dabartinę miesto valdžią, panaikinant kai kuriuos skyrius, ir įsteigiant naujus, taip pat siūlo atlikti visus miesto žmonėms teikiamus patarnavimus su didesne ekonomija, bet geresniu patarnavimu.

George Voinovich, būdamas burmistru pasamdėytų gerą, kvalifikuotą administratorių, kuris padėtų jam valdyti miestą, panaikintų Saugumo skyriaus direktoriaus vietą, bet sustiprintų policijos ir ugniagesių skyrius, įsteigtų gamtos ir vandens apsaugos skyrių, bet panaikintų HUMAN RESOURCES ir Ekonominio Išvystymo skyrius, kurie tik išėikvoja daug pinigų, o nieko nepadarė.

George Voinovich paskirtų vieną asmenį, kurio pareiga būtų jam tiesioginiai nuolatos pranešti apie Clevelando miesto augimo progresą. Jis taip pat galvoja, kad miesto patarnavimai žmonėms, kaip išvežimas šiukšlių ir kitoki patarnavimai, gali būti pagerinami be naujų mokesčių užkrovimo žmonėms.

George Voinovich pasiūlymai yra geri, ir jie bus įvykdyti, jei jis bus

kraštus į vargą patekusiems lietuviams. Dar kartą svarstytas BALFui naujų patalpų įsigijimo klausimas, kuris bus pateiktas svarstyti ir BALFO direktorių suvažiavimui ateinančio mėn. gale, Clevelande.

Išdininkas dr. A. Škėrys padarė apyskaitinį pranešimą ir reikalų vedėjas kun. P. Geisčiūnas referavo eilę kitų su šalpa susijusių klausimų bei problemų.

CHICAGO

LIETUVIŲ TAUTINIŲ NAMŲ ATIDARYMAS

Dr. S. Biežis, banketui rengti komiteto pirmininkas, kviečia visus atsilankyti į Lietuvių Tautinių Namų atidarymo banketą spalio 16 d., 7 v. v. 6422 So. Kedzie Ave., Chicagoje.

Kadangi vietų skaičius ribotas, rezervacijas atlikti iki rugsėjo 31 d. pranešant dalyvių skaičių A. Kalvaičiui, 6801 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60629, tel. PR 6-8425.

• Matas Naujokas prašo pranešti, kad jo naujas adresas yra 6736 So. Campbell Ave., Chicago, Ill. 60629. Tel. 776-3596.



George Voinovich

išrinktas miesto burmistru.

George Voinovich yra jau 3 kartus išrinktas į Ohio House of Representatives, Columbus miestą. Ten jis žinomas kaip darbuotojų įstatymų kūrėjas ir leidėjas. George Voinovich per savo 5 metus Ohio House of Representatives yra pravedęs 65 įstatymus, kurie mus visus liečia. Jis buvo pirmas, kuris pradėjo kovoti prieš vandens užteršimą. Kai studentai demonstravo ir naikino universitetų turtą, George Voinovich buvo autorius įstatymo, kuriame jis siūlė nutraukti piniginę pagalbą siems riaušiniams ir pašalinti juos iš universitetų.

George Voinovich yra serbų ir slovėnų kilmės. Jis yra baigęs Ohio State universitetą ir Teisės Fakultetą. Jis su savo žmona Janet ir keturiais vaikais gyvena 17717 Crestland Rd. ir representuoja 53 distriktą, kuriame gyvena daug lietuvių.

Respublikonų kandidatas į Clevelando miesto burmistrus George Voinovich yra vertas dėmesio. R.P.

LITUANISTINIŲ MOKYKLŲ DĖMĖSIUI

Dėl atsiradusių techniško kliūčių J. Kreivėno Lietuvių kalbos Pratimai VII skyriui išeis iš spaudos tik už 3-4 savaites. Panaši padėtis yra ir su J. Plačo Lietuvių Literatūros, Istorijos ir Geografijos pratimais.

Mokyklos, užsakydamos šiuos pratimus, gaus tuojau juos atspausdintus.

JAV LB švietimo Taryba

Skaitykit ir platinkit DIRVĄ

PERFECT POSITION OPEN

Would you like to work for the most progressive motor repair company in the country? Have opening for superintendent with experience required in AC, DC, single phase and electrical apparatus repair. Shop presently has 7 electrical repair men. For information write

ROMANOFF ELECTRIC MOTOR SERVICE

P. O. Box 64, Defiance, Ohio 43512 419-782-9231 ask for Orlo McKean

(68-72)

VOTE

Democratic Primary, City of Cleveland
TUESDAY, SEPT. 28th

For Mayor

(Vote for not more than one)



James M. Carney

Carney for Mayor Com. Sally A. Fridrich, Sec'y, 19323 Davinwood Dr., Cleve., O 44135